

Energiatuki ja suuret demot

Kestävän rahoituksen pyöreä pöytä

3.6.2026

Pekka Kärpänen

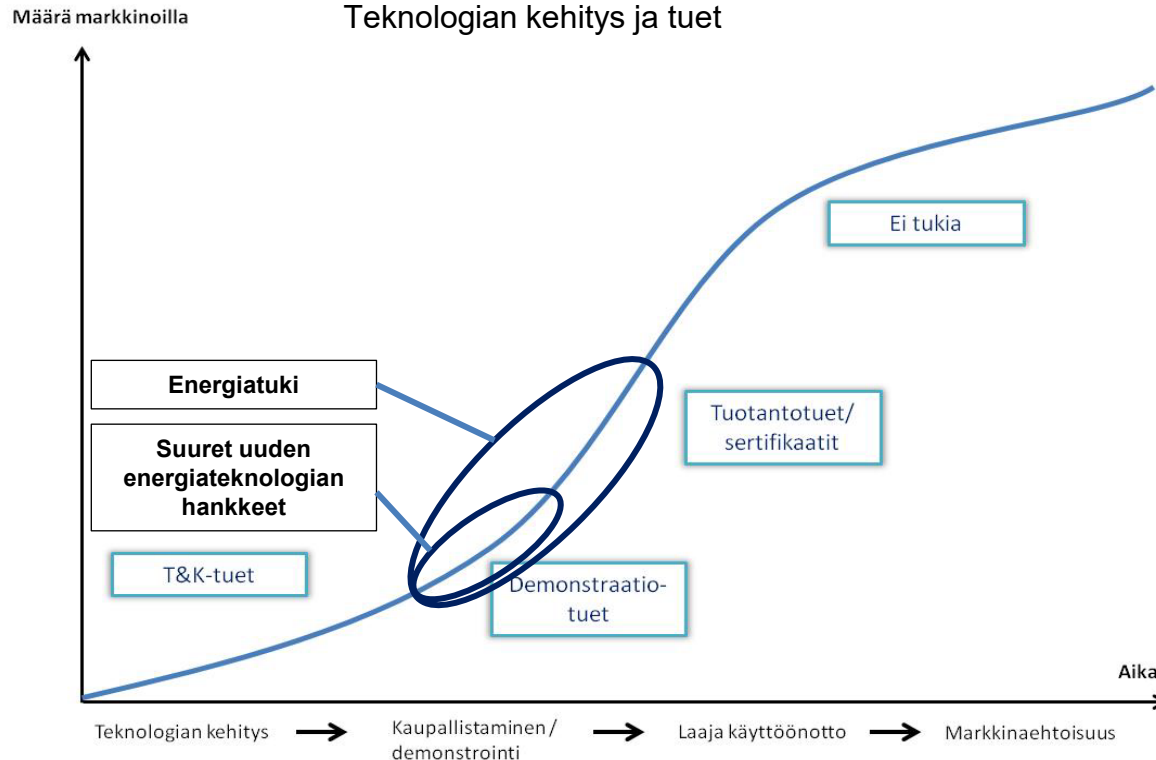
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Puhtaan energian taloudellisia ohjauskeinoja

- Päästökauppa
- Energiaverotus
- Biopolttoöljyn jakeluvelvoite
- Investointituet, esim.
 - Ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvitys
 - Energiatuki ja Suurten demonstraatiohankkeiden tuki
 - Teollisuuden bioperäisen hiilidioksidin talteenoton tuki
- Tuotantotuet (syöttötariffit ja preemiojärjestelmä sulkeutuneet uusilta laitoksilta)
- Lisäksi mm. tutkimus- ja kehitysrahoitus (Business Finland) ja muita energia-liitännäisiä tukia (YM, MMM)

Energiatuen tavoite

Tavoitteena on käynnistää investointeja, jotka

- **parhaiten edistävät tulevaisuuden energiaratkaisuja vuosien 2030 ja 2035 EU- ja kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi, ja jotka**
- **ilman energiatukea jäisivät toteuttamatta.**

Energiatuki yleistä

- **Energiatukea voidaan myöntää investointi- tai selvityshankkeisiin, jotka edistävät**
 1. uusiutuvan energian tuotantoa
 2. energiansäästöä tai energian tuotannon tai käytön tehostamista
 3. hukkalämmön hyödyntämistä
 4. energiajärjestelmän muuttumista vähähiiliseksi
- **Ensisijaiset tavoitteet ovat energia- ja ilmastopoliittisia**
 - Etusijalla ovat uuden energiateknologian hankkeet
 - Kokonaan päästötön energiantuotanto tulevaisuudessa vaatii uusia innovaatioita ja teknologioita, joiden kaupallistamista pyritään energiatuella edistämään
 - Lyhyellä aikavälillä tavoitteena on etenkin taakanjakosektorin päästövähennemät
 - Päästökaupan ulkopuolinen sähkön- ja lämmöntuotanto (pientuotanto), liikennesektori (uusiutuvien polttoaineiden tuotanto) ja energiatehokkuus (energiatehokkuussopimusjärjestelmän yrityksille)
- **Tukipäätökset tehdään Business Finlandissa tai TEM:ssä investointikustannuksista riippuen**
 - Pienille hankkeille (<5M€) jatkuva haku (BF)
 - Suurille hankkeille (>5M€) erilliset **suurten demonstraatiohankkeiden haut** (TEM)
- **Tuki maksetaan aina jälkikäteen toteutuneita kustannuksia vastaan**
- **Selvitys- ja katselmushankkeissa tuen osuus hyväksyttävistä kustannuksista on 40-50%**
- **Investointihankkeissa tuen osuus hyväksyttävistä kustannuksista on 15-40%**
- **Energiatukiasetus 262/2023, Valtionavustuslaki 688/2001**
 - EU:n valtiontukisäännöistä sovelletaan useimmissa päätöksissä ns. yleistä ryhmäpoikkeusasetusta (EU) 651/2014

Energiatuen linjaukset 2026 – Yleistä

- Energiatukimomentille (mom. 32.20.41) on varattu vuodelle 2026 valtuutta kansalliseen energiatukeen 9,9 M€. Linjaukset koskevat tätä valtuutta.
- Rajallinen tuki kohdistetaan hyväksyttäviltä investointikustannuksiltaan korkeintaan 5 M€:n hankkeille parhaan vaikuttavuuden saavuttamiseksi. Hankkeen kustannukset vähintään 30 000 euroa.
- Tukiviranomaisena Business Finland.
- Valtuudesta myönnetystä energiatuesta vähintään **60 %** kohdistetaan energiansäästöä ja energiatehokkuutta edistäviin investointeihin.
 - energiatehokkaiden ratkaisujen edistäminen on tärkeää ja energiatuki on merkittävä tekijä energiatehokkuussopimusten käytännön toimien edistämiseksi
 - energiatehokkuusdirektiivissä on erityisen tiukka energiansäästötavoite vuodelle 2030
- Tukiharkinnassa etusijalla ovat investointihankkeet, joilla edistetään uutta teknologiaa ja sen kaupallistamista ja sähköjärjestelmän säätökykyä
- **Datakeskusten** hukkalämpöhankkeita ei tueta
 - Energiatehokkuusdirektiivi edellyttää, että datakeskuksista on otettava hukkalämpö talteen, joten datakeskusten lämmöntalteenottohankkeita ei enää tueta.

Energiatuen linjaukset 2026 – Uusiutuva energia

- Uusiutuvan energian hankkeita tuetaan vain **uuden teknologian** perusteella.
 - Rajallinen tuki kohdistetaan uutta teknologiaa sisältäviin hankkeisiin, joilla on mahdollisimman laaja vaikutus uusiutuvan energian ja sen uusien ratkaisujen käyttöönottoon pitkällä aikavälillä.
- Poikkeuksena uuden teknologian vaatimukseen ovat investoinnit **biokaasulaitoksiin**, joita tuetaan myös, kun käytetään tavanomaista teknologiaa.
 - Etusijalla ovat uutta teknologiaa sisältävät biokaasulaitosinvestoinnit,
 - Biokaasua liikennekäyttöön tuottavat investoinnit sekä
 - Biokaasuhankkeet, joiden yhteydessä toteutetaan hiilidioksidin talteenotto, vaikka tuki ei kohdistuisi suoraan talteenottoon.
- Biokaasuhankkeissa hakijan on toimitettava suunnitelma mädätteen jatkojalostuksesta ja -käytöstä.
- EU:n valtiontukisääntelyn ratkaisukäytäntöön liittyviä rajoitteita:
 - Biokaasun jalostukseen, nesteytykseen, siirtoon, jakeluun tai käyttöön liittyviä investointeja tuetaan ainoastaan, jos samalla investoidaan uuteen reaktorikapasiteettiin. Olemassa olevien biokaasulaitosten laajennusinvestointeihin voidaan myöntää tukea vain, jos reaktori- ja biokaasun tuotantokapasiteetti kasvavat.
 - Uusiutuvan energian hankkeiden yhteydessä polttoaineen tankkausasemia ei tueta.
- Biopolttoainehankkeissa tukea voidaan myöntää vain laitoshankkeille, joiden raaka-aineena ei käytetä jalostuskelpoista tukki- tai kuitupuuta.

Uuden teknologian hankkeet. Mitä on uusi teknologia?

- Uudenlaisia ratkaisuja, joita ei ole Suomessa laajasti käyttöönotettu tai kokeiltu. Esim. uusi tekninen ratkaisu, uusi tapa toimia, olosuhteet, kokoluokka, toimiala.
- Monistettavissa kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Tyypillisesti kyse on ensimmäisestä tai ensimmäisistä kaupallisen kokoluokan demonstraatiolaitoksista/ratkaisuista/hankkeista
- Uuden teknologian käyttöönottoon liittyy yleensä vastaavaan tavanomaisen teknologian hankkeeseen nähden ylimääräisiä kustannuksia tai riskejä.
- Hakijan toimitettava riippumattoman 3. osapuolen lausunto hankkeesta ja hankkeessa hyödynnettävän teknologian uutuusarvosta.
- Huomioitavaa uuden teknologian käsitteessä
- Teknologia yrityksen mielestä uutta, mutta ei välttämättä Suomessa.
- Teknologia ei liity energiaratkaisuun tai energiahyödyt välillisiä.

Suuret demonstraatiohankkeet 2026

Uuteen energiateknologiaan perustuvia kansallisesti ja kansainvälisesti monistettavia ratkaisuja vuoteen 2035 tähtäävien kansallisten ja vuoden 2030 EU-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tukiviranomainen työ- ja elinkeinoministeriö

Tukivaltuutta 48 M€

Investointitukeen sovelletaan valtioneuvoston asetusta energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023–2027 (VNA 262/2023)

EU:n valtiotukisääntelyn osalta tukiohjelma perustuu niin sanottuun ryhmäpoikkeusasetukseen ((EU) 651/2014)
Haku investointikustannuksiltaan yli 5 M€:n hankkeille
Hakuaika 9.4.-5.8.2026

Ei tukivaltuutta vuosina 2024 ja 2025

Tuen kohdennus

Uuden teknologian hankkeille, joissa valmius tehdä investointipäätös vuoden sisällä investointituen myöntämisestä

- Lupamenettelyjen eteneminen mahdollistaa aikataulun

Ensisijaisesti **uusiutuvien liikennepolttoaineiden tuotantoinvestointeihin** sekä **energian varastointiratkaisuihin**

Tukea voidaan myöntää myös muihin merkittäviin uuden energiateknologian investointihankkeisiin.

Mitä ei tueta

- Sähköntuotantoa (ml aurinkovoimalat)
- Polttoon perustuvaa lämmöntuotantoa
- Selvitys- tutkimus- tai kehityshankkeita
- Laitteiden tai komponenttien tuotantoprosesseja
- Investointeja, jotka saavat muuta kansallista tai EU-tukea samoihin investointikustannuksiin, tai jotka toteutuakseen tarvitsevat muuta tukea samoihin investointikustannuksiin.

Hyväksyttävät kustannukset ja tuen määrä

- Investointihankkeiden hyväksyttävät (ja ei-hyväksyttävät) kustannukset on esitetty energiatukiasetuksen (262/2023) 11 §:ssä, esimerkiksi:
 - 1) koneiden ja laitteiden hankinnasta ja asennuksesta aiheutuvat kustannukset
 - 2) rakennusten kustannukset
 - 3) rakennusteknisistä töistä ja rakennustöiden valvonnasta aiheutuvat kustannukset
 - 4) välittömästi investointiin liittyvien maa-alueiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset siltä osin, kuin ne eivät ylitä 10 %:a hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, sekä raivaus- ja maanrakennustöistä aiheutuvat kustannukset
 - 5) valmistelu- ja suunnittelukustannukset siltä osin, kuin ne eivät ylitä 20 %:a hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista
- Tukea voidaan myöntää enintään se määrä, joka on hankkeen kannattavuustarkastelun perusteella välttämätön investoinnin käynnistymisen kannalta.
- Tukea voidaan myöntää enintään 30 M€ hanketta kohden ja enintään 40 % hyväksyttävistä investointikustannuksista. Tyypillisesti tukitaso on tätä alhaisempi.

Hakeminen

Hakemukset tulee jättää viimeistään 5.8.2026.

Hakemukset jätetään Business Finlandin sähköisen rahoituksen asiointipalvelun kautta. Järjestelmässä valittava hakemustyyppi ”Uuden energiateknologian suuri demonstraatiohanke”

Huomioi hakuilmoitus, hakuohjeet ja energiatukiasetuksen (VNA 262/2023) [Suurten demonstraatiohankkeiden investointitukien haku 2026 - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Hakemuksen jättämistä suunnittelevat yritykset voivat pyytää Teams-kokousta ministeriön energiatukikäsittelijöiden kanssa lähettämällä sähköpostia osoitteeseen energiatuet.tem@gov.fi. Tapaamisia voidaan järjestää touko-kesäkuun aikana.

Hanketta ei saa käynnistää ennen tukipäätöstä.

Kilpailtu tuki (arviointikriteerit)

Arviointikriteerit	Mitä arvioidaan?
Demonstraatioarvo	Uutuusarvo ja monistamismahdollisuudet • uuden teknologian käyttöönotosta aiheutuvat erityiset kustannukset tai riskit • ensimmäinen tai yksi ensimmäisistä kaupallisen kokoluokan demonstraatioista • vaikuttavuus tulevaisuuden energiaratkaisuihin ja –tavoitteisiin ja vientipotentiaali
Toteutettavuus	Hanke • tekninen toteutettavuus • tuotteen kysyntä markkinaehtoisesti tai osoitettuna ostosopimuksina (off-take -sopimustilanne) • tuki nostaa kannattavuuden tunnusluvut tasolle, jolla hanke voi käynnistyä • hankkeen kokonaisrahoituksen varmistumisen aste Tuen saaja • taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset toteuttaa hanke • oma tai käytettävissä oleva osaaminen sekä kyky hallita hankkeen riskejä • hankkeen rahoituksen varmistumisen aste ja järjestymisen uskottavuus (erityisesti alkavat yritykset)
Energiavaikutukset	Tuotettava tai säästettävä tuote ja sen määrä. Fossiilisten polttoaineiden kulutuksen ja kasvihuonekaasupäästöjen väheneminen.
Kustannustehokkuus	Tuen määrä suhteessa tuotettavaan tai säästettävään energiamäärään.
Muut vaikutukset	Esim. ympäristö- ja työllisyysvaikutukset.

Aurinkoista kesää

pekka.karpanen@gov.fi

Puhelin 029 504 7882

Matkapuhelin 050 438 3417

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet